

Sygn. akt XIV C 292/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w P.

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jacek Grudziński Protokolant p.o. stażysty Oriana Kojalowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2022 roku w P.

sprawy z powództwa M. R. (1)

przeciwko (...) Związkowi (...) z siedzibą w W.

o uchylene uchwał i zobowiązanie

oddala powództwo.

J. Grudziński

Sygn. akt XIV C 292/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 marca 2019 roku, który wpłynął do Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile, powód M. R. (1), wskazując jako pozwanego (...) Związek (...) z siedzibą w W. (miejsce powstania sporu Rodzinny Ogród Działkowy (...) w P.) wniósł o:

1. uchylene uchwał: uchwały nr 12/2018 zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie pozbawienia członkostwa w (...) Związku (...) oraz uchwały nr 46/2018 Okręgowego Zarządu (...) w P. z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania od uchwały zarządu ROD (...) w P. o pozbawieniu członkostwa w (...);
2. przywrócenie członkostwa w (...);
3. zobowiązanie Zarządu ROD K. do przeliczenia opłat za energię elektryczną (za okres ostatnich pięciu lat) w sposób zgodny z regulaminami rozliczeń zawartych w uchwałach 45/2009 i 285/2015 Prezydium Krajowej Rady (...) Związku (...), przeksięgowaniu ich zgodnie z zakładowym planem kont a nadto przeksięgowanie nadpłat na indywidualne konta działkowców w sposób zgodny z paragrafami 30-34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną;
4. zobowiązanie zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. do przestrzegania w czasie Walnych Zebrań postanowień art. 31 i 54 Konstytucji tj. do zapewnienia swobody w pozyskiwaniu informacji o ogrodzie, możliwości ich rozpowszechniania i swobodnego wyrażania poglądów na tematy związane z działalnością Zarządu i ogrodu;
5. zobowiązanie Zarządu do odtajnienia treści podejmowanych uchwał i zapewnienie możliwości swobodnego zapoznawania się z tymi dokumentami, gdyż dotyczą one wydatków opłacanych przez wszystkich działkowców (dotyczą ich bezpośrednio) i działkowcy powinni mieć możliwość oceny celowości dokonanych wydatków i oceny ich ekonomicznego uzasadnienia;

6. zobowiązanie Zarządu do zapewnienia działkowcom możliwości swobodnego zapoznawania się z treścią protokołów i uchwał Walnych Zebrań ogrodu w celu oceny ich treści i zgodności z przebiegiem zdarzeń;

7. zobowiązanie zarządu (...) Związku (...) do wdrożenia i stosowania zasad prowadzenia walnych zebrań z uwzględnieniem art. 31 i 54 Konstytucji i umożliwienie M. R. (1) swobodnego poinformowania działkowców o obowiązujących w (...) przepisach i ujawnionych nieprawidłowościach w rozliczaniu opłata za energię elektryczną;

8. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych;

9. nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

W piśmie z dnia 6 kwietnia 2019 r., stanowiącym usunięcie braków formalnych pozwu na żądanie przewodniczącego, powód wskazał, że żądanie przeliczenia opłat za energię elektryczną (wykonanych zgodnie z obowiązującymi w (...) uchwałami) uściśla w ten sposób, że wnosi o zobowiązanie (...) Związku (...) w W. do wykonania tej czynności. Czynność ta powinna być zrealizowana w ramach prowadzonego nadzoru nad ogrodami w kraju, w tym nad ogrodem (...) w P.. Okresem badań i przeliczeń powinien być okres pięcioletni (01.01.2014 – 31.12.2018).

Żądanie w pkt. 3. Pozwu nie jest żądaniem materialnym. Jest żądaniem formalnym zmierzającym do wprowadzenia praktyki przestrzegania obowiązujących w (...) przepisów i uczciwego obciążania działkowców kwotami przypadającymi na nich kosztów. Powód wskazał, że wnosi o wydanie wyroku, w którym na pozwanego zostaną nałożone żądania wymienione w punktach 4, 5, 6, 7. Żądania te mają na celu ochronę interesów niemajątkowych. Mają na celu ochronę praw obywateli i działkowców. Prawo do swobodnego uzyskiwania informacji o ogrodzie, prawa do swobodnej wypowiedzi i oceny stwierdzonej sytuacji, prawa do wskazywania nieprawidłowości występujących w pracach zarządu ogrodu i prawa do naprawiania stwierdzonych błędów i wad. pozwany

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Związek (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powoda kosztami postępowania.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że w sprawie pozbawienia członkostwa powoda w (...) było prowadzone postępowanie wewnątrzwiązkowe w oparciu o przepisy statutu (...). W dniu 6 lipca 2018 r. listem poleconym powodowi przesłano uchwałę nr 46/2018 z dnia 21 czerwca 2018 r. Okręgowego Zarządu (...) w P. w sprawie odwołania od uchwały Zarządu ROD (...) w P. o pozbawieniu członkostwa w (...), która zakończyła postępowanie w przedmiotowej sprawie. Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 13.12.2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych powód może dochodzić swoich praw na drodze sądowej po wyczerpaniu postępowania wewnątrz związkowego. Ponieważ termin złożenia pozwu o uchylenie przedmiotowej uchwały został niezachowany odrzucenie go należy uznać za zasadne.

Pozwany wskazał, że w zakresie nieprawidłowości w zakresie rozliczania działkowców za z opłat za zużytą energię elektryczną toczyło się postępowanie prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Pile pod sygnaturą PR 2 DS.281.2017 i zostało ono umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego; toczy się („otwarte”) postępowanie w Sądzie Rejonowym w Pile, sygn. akt I C 1093/18.

W ocenie pozwanego „zarzuty” (żądania) określone w pkt. 4-7 pozwu, zgodnie z przepisami rozdziału 3. Nadzór nad stowarzyszeniami ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, nie są w kompetencji sądu, lecz organu nadzorującego.

Na rozprawie w dniu 8 września 2020 r. powód oświadczył, że podtrzymuje wszystkie żądania i twierdzenia pozwu. Przedstawiciele pozwanego podtrzymali żądanie oddalenia powództwa i pozostałe żądania zawarte w odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie w dniu 5 maja 2022 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód M. R. (1) jest mieszkańcem P.. Jest emerytowanym policjantem; przez siedem lat był biegłym sądowym w dziedzinie rachunkowości i finansów.

Od 1972 roku jest użytkownikiem działki w kompleksie Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P.. Nadzór nad ROD (...) sprawuje Okręgowy Zarząd (...) Związku (...) w P.. W skład (...) okręgu (...) wchodzi 83 rodzinne ogrody działkowe znajdujące się na obszarze byłego województwa (...) (z wyłączeniem obecnego powiatu (...)). Od ćwierć wieku funkcję prezesa Okręgowego Zarządu (...) Związku (...) w P. pełni M. P. (1).

/oświadczenie M. P. k. 136 v., przesłuchanie powoda k. 135 v. w zw. z k. 255 v./

Około roku 2012 M. R. (1) został wybrany w skład komisji rewizyjnej ROD (...) w P.. Komisja rewizyjna składa się z trzech osób. Zadaniem komisji rewizyjnej jest kontrolowanie zarządu ogrodu, w szczególności w sprawach finansowych. Powód uczestniczył w pracach komisji rewizyjnej i jednocześnie kwestionował jej ustalenia. Działanie takie doprowadziło do konfliktu między powodem a przewodniczącym komisji rewizyjnej. Z czasem konflikt ten przeniósł się na zarząd ogrodu.

Powód zaczął kwestionować także sposób rozliczania opłat za energię elektryczną w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej. Opłaty te wchodziły w skład opłat ogrodowych, które są ustalane w każdym roku w formie uchwały podejmowanej przez Walne Zebranie Ogrodu Działkowego na wniosek zarządu ogrodu. System taki funkcjonuje od początku istnienia ogrodu i wcześniej nie był przez nikogo kwestionowany.

Powód zarzucał osobom kierującym ogrodem działanie niezgodne z prawem i w tej sprawie skierował zawiadomienie do organów ścigania.

Śledztwo w tej sprawie było prowadzone przez Komendę Powiatową Policji w P. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Pile. W toku postępowania przygotowawczego powołano biegłego z dziedziny finansów, który nie dopatrywał się zasadniczych błędów w działaniach władz ROD (...) w P..

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2017 r. Komenda Powiatowa Policji w P. postanowiła o umorzeniu śledztwa w przedmiocie działania w latach 2010-2016 w P. na szkodę (...) w P., tj. o czyn z art. 303 § 1 k.k. oraz w przedmiocie przywłaszczenia w latach 2010-2016 w P. przez członków Zarządu ROD (...) w P. powierzonych im pieniędzy uzyskanych z zebranych od działkowców zawyżonych opłat na poczet opłacenia faktur za energię elektryczną i wykorzystania ich niezgodnie z przeznaczeniem, tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. – na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego. W tym samym dniu Prokurator Prokuratury Rejonowej w Pile po zapoznaniu się z aktami sprawy PG RSD 142/16 na podstawie art. 305 § 3 i 325e § 2 k.p.k. zatwierdził powyższe postanowienie o umorzeniu śledztwa.

/zeznania M. M. k. 194-195, postanowienie z 28.02.2017 r. k. 84-89, zeznania M. O. k. 178-179 w zw. z k. 159v.-161; przesłuchanie powoda k. 255v.-256 w zw. z k. 135v.-136v./

Uchwałą Nr 12/2018 z dnia 10 maja 2018 r. Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. pozbawił powoda M. R. (1) członkostwa w (...) Związku (...) w związku z „rażącym naruszeniem zasad współżycia społecznego oraz działaniem na szkodę (...). W dniu 29 maja 2018 r. powód złożył odwołanie od tej uchwały, domagając się jej uchylenia, jako sprzecznej z zasadami współżycia społecznego i z zasadami przewidzianymi w art. 54 Konstytucji. Uchwałą Nr 46/2018 z dnia 21 czerwca 2018 r. Okręgowy Zarząd (...) w P. postanowił odwołania nie uwzględniać. Odpis uchwały został przesłany na adres powoda (ul. (...), (...)-(...) P.) w dniu 6 lipca 2018 r. listem poleconym i odebrany przez powoda w dniu 9 lipca 2018 r.

/uchwała nr 12/2018 z 10.05.2018 r. (k.12-14 akt XIV C 772/18), odwołanie z 29.05.2018 r. (k.20-22 akt XIV C 772/18), uchwała nr 46/2018 z 21.06.2018 (k.23-24 akt XIV C 772/18), dowód nadania przesyłki poleconej (k.39)/

W dniu 2 sierpnia 2018 r. powód M. R. (1) wniósł do Sądu Rejonowego w P. pozew opatrzony datą 31.07.2018 r. i zatytułowany „Pozew o uchylenie uchwał i zobowiązanie do przestrzegania art. 31 i 54 Konstytucji”. W pozwie tym wniósł także o uchylenie uchwał: uchwały Nr 12/2018 Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie pozbawienia członkostwa w (...) Związku (...) oraz uchwały Nr 46/2018 Okręgowego Zarządu (...) w P. z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie odwołania od uchwały Zarządu ROD (...) w P. o pozbawieniu członkostwa w (...) oraz o przywrócenie członkostwa w (...). Jako pozwanego powód wskazał w pozwie Rodzinny Ogród Działkowy (...) w P..

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile odrzucił pozew M. R. (1). W uzasadnieniu postanowienia Sąd podniósł, że rodzinne ogrody działkowe nie posiadają zdolności sądowej i tym samym ROD (...) w P. nie może być pozwanym w procesie cywilnym. Postanowieniem z dnia 13 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 lutego 2019 r.

/k. 3-11, k. 66 i k. 88 akt XIV C 772/18/

W dniu 19 czerwca 2018 r. M. R. (1) wniósł do Sądu Rejonowego w Pile pozew, w którym, wskazując jako pozwanego Rodzinny Ogród Działkowy (...) w P., wniósł o:

1. Zobowiązanie Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. do ustalenia ceny 1 kWh energii elektrycznej obowiązującej w 2018 r. w sposób zgodny z przepisami o rozliczeniach obowiązujących w (...) tj. zgodny z cenami dostawcy energii elektrycznej,
2. Zobowiązanie Zarządu ROD (...) w P. do stosowania zasad rozliczeń energii elektrycznej i zasad księgowania opłat energetycznych zgodnych z przepisami (...) Związku (...),
3. Zobowiązanie Zarządu ROD (...) w P. do przestrzegania rozporządzenia Ministra Gospodarki w części dotyczącej rozliczeń w obrocie energią elektryczną,
4. Określenie terminów rozliczeń, które powinny być stosowane w ROD (...), terminów przekazania informacji o wynikach rozliczeń, stosowanych cenach i terminach wnoszenia powództwa w tej sprawie,
5. Zobowiązanie Zarządu ROD (...) do wyliczenia nadpłat za lata 2012- -2017 z tytułu zawyżania cen za 1 kWh i poinformowania działkowców o wynikach rozliczeń,
6. Zobowiązanie zarządu ROD (...) do wyliczenia indywidualnych nadpłat za 2017 r. i przeksięgowania ich na indywidualne konta rozliczeniowe działkowców.

W dniu 14 lutego 2019 r. powód złożył w Sądzie Rejonowym w P. pismo zatytułowane „Wniosek o zmianę pozwanego”, w którym wskazał, że w sprawie o zawyżanie opłat za energię elektryczną pozywa (...) Związek (...) z siedzibą w W..

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 czerwca 2019 r. pozwany (...) Związek (...) w P. wniósł o oddalenie powództwa i o obciążenie powoda kosztami postępowania.

Na rozprawie w dniu 16 marca 2022 r. powód M. R. (1) i pozwany, określony w tej ugodzie jako „Rodzinny Ogród Działkowy K. w P.”, zawarli ugodę, w której pozwany zobowiązał się zapłacić powodowi kwotę 117,20 zł w terminie 7 dni od dnia zawarcia ugody tytułem rozliczenia roszczeń o należności z tytułu zużytej energii objętych pozwem z dnia 19.06.2018 r. Strony ustaliły także, że powyższa zapłata wyczerpuje roszczenia powoda do pozwanego opisane w pozwie wymienione w pkt. 1.

/pozew z 19.06.2018 r. k. 4-7, pismo powoda z 14.02.2019 r. k. 72, odpowiedź na pozew z 17.06.2019 r. k. 82-83, ugodą z 16.03.2022 r. k. 263, postanowienie SR w Pile z 16.03.2022 r. k. 266 (powołane karty dotyczą akt SR w Pile C 527/21/1)/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie następującej oceny dowodów:

Na wiarę zasługują wszystkie dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, gdyż ich wiarygodność i moc dowodowa nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Tak samo należało ocenić dokumenty znajdujące się w aktach spraw dołączonych do akt niniejszej sprawy.

W całości zasługują na wiarę zeznania M. M. (2). Świadek jest policjantką, która prowadziła postępowanie przygotowawcze wywołane zawiadomieniem złożonym przez powoda w przedmiocie rozliczenia opłat za energię elektryczną. Jej zeznania na poziomie ogólnym korespondują z treścią dokumentów postępowania przygotowawczego prowadzonego pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Pile. Brak precyzji i szczegółów w zeznaniach świadka nie wynika z chęci zatajenia prawdy, tylko z niepamięci.

Dlatego nie było żadnych podstaw do tego, żeby zeznaniom świadka M. M. (2) odmówić wiary.

W pełni wiarygodne są zeznania świadka M. O. (2). Jest on prezesem zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P.. W oczywisty sposób jest on więc zainteresowany rozstrzygnięciem sprawy na korzyść pozwanego. Sąd uznał, że nie było podstaw do przesłuchania M. O. w charakterze strony a to wobec brzmienia art. 300 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem za osobę prawną sąd przesłuchuje osoby wchodzące w skład organu uprawnionego do jej reprezentowania, przy czym sąd decyduje, czy przesłuchać wszystkie te osoby, czy tylko niektóre z nich. M. O. (2) nie jest członkiem zarządu pozwanego (...) Związku (...) i dlatego nie mógł zeznawać w charakterze strony.

Mimo zainteresowania w sprawie zeznania M. O. były konkretne, logiczne i spójne. Zasadnicze znaczenie ma jednak fakt, że były zgodne z treścią zgromadzonych w sprawie dokumentów. Dlatego nie było podstaw, aby odmówić im wiary.

Dowód z przesłuchania stron jest szczególnego rodzaju dowodem, bowiem z oczywistych przyczyn każda ze stron jest zainteresowana rozstrzygnięciem sprawy na swoją korzyść i tym samym ma skłonność do przedstawiania faktów, które takiemu rozstrzygnięciu mają służyć i jednocześnie do zatajenia faktów, które by przemawiały na korzyść drugiej strony. Dlatego ocena dowodu z przesłuchania stron powinna polegać na porównaniu treści prezentowanych przez powoda z pozostałymi dowodami przeprowadzonymi w toku postępowania. Zdaniem Sądu, taka analiza prowadzi do wniosku, że zeznania powoda w części odnoszącej się do nieprawidłowych i niezgodnych z prawem działań pozwanego nie zasługują na wiarę. Twierdzenia powoda nie zostały poparte żadnymi dowodami, a dokumenty znajdujące się w aktach sprawy wyraźnie im przeczą.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych powyżej faktów, żądanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie stwierdzić należy, że w ocenie Sądu, sprawa niniejsza ma charakter sprawy cywilnej w rozumieniu art. 1 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.). Stosunek prawny łączący powoda z pozwanym (...) Związkiem (...) jest stosunkiem „z zakresu prawa cywilnego”, bowiem opiera się na równości podmiotów tego stosunku. Jednocześnie brak jest przepisu, który przekazywałby rozpoznawanie tego rodzaju spraw sądom szczególnym lub innym organom (art. 2 k.p.c.).

19 stycznia 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1073).

Zgodnie z art. 1 reguluje ona zasady zakładania, funkcjonowania i likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych, prawa i obowiązki działkowców, zasady ich zrzeszania się oraz zadania organizacji działkowców.

Stosownie do treści art. 45 ust. 1 ustawy działkowcy lub osoby zainteresowane zawarciem umowy dzierżawy działkowej mogą zrzeszać się w stowarzyszeniach ogrodowych w celu zakładania i prowadzenia ROD oraz obrony swoich

interesów i reprezentacji. Do stowarzyszeń ogrodowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (art. 45 ust. 2).

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy w sprawach nabycia lub utraty członkostwa w stowarzyszeniu ogrodowym zainteresowany może - po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego - dochodzić swoich praw na drodze sądowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały organu stowarzyszenia ogrodowego.

Uchwała NR 46/2018 Okręgowego Zarządu (...) w P. z dnia 21 czerwca 2018 r. w przedmiocie nieuwzględnienia odwołania powoda od uchwały Nr 12/2018 z dnia 10 maja 2018 r. Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego (...) w P. została powodowi doręczona w dniu 9 lipca 2018 r. W dniu 2 sierpnia 2018 r. M. R. złożył w Sądzie Rejonowym w Pile pozew o uchylenie obu uchwał pozbawiających go członkostwa w (...). Pozew ten został odrzucony postanowieniem z dnia 11 lutego 2019 roku, które uprawomocniło się w dniu 13 marca 2019 roku. Pozew zwrócony lub odrzucony nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Biorąc to pod uwagę i uwzględniając, że odpis uchwały Okręgowego Zarządu (...) został powodowi doręczony w dniu 09.07.2018 r., termin do zaskarżenia uchwał upłynął 9 sierpnia 2018 roku. Tymczasem powód złożył pozew w niniejszej sprawie w dniu 27 marca 2019 roku a zatem ze znacznym przekroczeniem terminu. Dlatego żądanie uchylenia uchwał podjętych przez (...) w przedmiocie pozbawienia powoda członkostwa w tym stowarzyszeniu należało oddalić.

Nie zależnie od powyższego Sad nie znalazł żadnych podstaw do uwzględnienia powództwa, nawet wówczas, gdyby zostało ono wniesione w terminie określonym przepisami prawa. Powód swoimi działaniami dezorganizował działalność ROD (...) w P., kierował do organów ścigania zarzuty, które nie zostały przez te organy uznane za uzasadnione.

Mimo tego, że M. R. (1) nie jest już członkiem (...) Związku (...), nadal zachowuje prawa do działki ogrodowej i może z niej w pełni korzystać.

Również żądanie określone w pkt. 3. pozwu nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 33 ust. 1 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych działkowiec jest obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD w częściach przypadających na jego działkę, przez uiszczanie opłat ogrodowych. Zasady ustalania i uiszczania opłat ogrodowych określa statut stowarzyszenia ogrodowego. Wśród kosztów składających się na opłaty ogrodowe ustawa wymienia także opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej (art. 33 ust. 2 pkt. 2).

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o zmianie wysokości opłat ogrodowych stowarzyszenie ogrodowe jest obowiązane zawiadomić działkowców, w sposób określony w statucie, co najmniej 14 dni przed upływem terminu do wnoszenia opłat ogrodowych, nie później jednak niż do końca miesiąca poprzedzającego ten termin. W terminie 2 miesięcy od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, działkowiec może zakwestionować podwyżkę opłat ogrodowych, wytaczając powództwo o ustalenie, że podwyżka jest niezasadna albo jest zasadna lecz w innej wysokości (art. 34 ust. 2).

Przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych dają działkowcom możliwość kwestionowania wysokości opłat ogrodowych, w tym także należności za energię elektryczną, w trybie przewidzianym w tym przepisie. Jak należy sądzić powód z tej możliwości skorzystał wnosząc do Sądu Rejonowego w Pile pozew w sprawie oznaczonej sygnaturą I C 527/21/1. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się zawarciem ugody sądowej w dniu 16 marca 2022 roku. Z treści ugody wynika, że doszło do rozliczenia między stronami z tytułu opłat za energię elektryczną za okres objęty pozewem w tej sprawie. Nie ma więc żadnych podstaw do tego, żeby zobowiązać pozwanego do „przeliczenia opłat za energię elektryczną z okres ostatnich pięciu lat” i „przebiegowaniu” tak jak chce tego powód. Jeśli chodzi o rozliczenie wysokości należnych opłat między stronami, to zostało ono dokonane w ugodzie. W tym zakresie zachodzi zatem „powaga rzeczy ugodzonej” uniemożliwiająca ponowne rozstrzygnięcie przez sąd sporu co do tych opłat. Z drugiej strony, nie ma żadnych podstaw do tego, żeby sąd zobowiązywał pozwanego do rozliczania (przeliczania) opłat za energię elektryczną i ich księgowania w sposób żądany przez powoda. Sąd nie ma uprawnień nadzorczych ani

kontrolnych w stosunku do (...) Związku (...). Powództwo mogłoby w tej części zostać uwzględnione jedynie wówczas, gdyby konkretne przepisy prawa nałożenie takiego obowiązku na pozwanego przewidywały. Wobec ich braku żądanie nie mogło zostać uwzględnione.

Całkowicie bezzasadne są żądania określone w pkt. 4, 5, 6 i 7 pozwu. Sprowadzają się one do zobowiązania pozwanego do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w tym Konstytucji, przy założeniu, że pozwany tych przepisów nie przestrzega. Co do pierwszej kwestii, to jest oczywiste, że pozwany (...) Związek (...) jak każda osoba prawna i fizyczna jest obowiązany przestrzegać obowiązujących przepisów prawa. Najważniejsze przepisy polskiego prawa są zawarte w Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. Zgodnie z art. 8 Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej a jej przepisy stosuje się bezpośrednio, chyba że sama Konstytucja stanowi inaczej. Obowiązek przestrzegania przepisów prawa, w tym przepisów Konstytucji, nie oznacza, że sądy mogą i powinny zobowiązywać poszczególne osoby do ich przestrzegania. Skoro obowiązek taki wynika właśnie z przepisów prawa, to takie zobowiązanie w ogóle nie miałoby sensu. W oparciu o przepisy prawa można konstruować roszczenia, które w przypadku naruszenia praw zagwarantowanych przepisami prawa, mogą być dochodzone przed sądem. Wymaga to jednak konkretyzacji tych roszczeń wraz z odniesieniem ich do konkretnych faktów. Żądania powoda w tej części są na tyle ogólnikowe, że już choćby z tego powodu nie mogły zostać uwzględnione. Słusznie także podnosił pozwany, że sąd nie może zastępować organów kontrolnych sprawujących nadzór nad stowarzyszeniami.

Dlatego powództwo, jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Z uwagi na to, że pozwany, który wygrał proces nie wykazał, aby w związku procesem poniósł jakiegokolwiek koszty, wyrok nie zawiera rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Jacek Grudziński